

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA

Konu: 7326 Yapılandırma Yasası kapsamında yapılandırılan cezaların YYS, OKS güvenilirlik koşulları kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği ile ilgili bilgi talebi hk.

İlgi: a)14.06.2021 tarih 2021/2187-BU sayılı yazımız
b)Bila tarih 00065092496 sayılı yazımız

İlgi (a)'da kayıtlı yazımızda; "Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c), (ç) ve (d) bentlerinde ceza kararlarına ilişkin YYS güvenilirlik koşulları, Gümrük Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) (c) ve (ç) bentlerinde ceza kararlarına ilişkin OKS güvenilirlik koşulları düzenlenmiştir." denilerek, Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin altıncı fıkrasında kendiliğinden beyanı ile oluşacak cezaların YYS ya da OKS sahibi kişinin ya da YYS, OKS sahibi olması muhtemel kişinin başvurularında/belgelerin devamında güvenilirlik koşulları kapsamında olumsuz etkiye sahip olmayacağı hüküm altına alındığı, öte yandan yapılandırılan alacaklar ile ilgili olumlu etkinin, Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin sekizinci fıkrasında sadece kesinleşmiş vergi borcuna yönelik olarak belirtilmiş olması, 7326 Yapılandırma Yasası kapsamında yapılandıracağımız, **kesinleşmiş ya da kesinleşmemiş alacaklar ve bu alacaklara ilişkin cezaların** YYS/OKS güvenilirlik koşulları üzerinde olumsuz etkiye sahip olacağı kanaatini oluşturduğu belirtilmişti. İlgi (b)'de kayıtlı cevabi yazınızda ise; cezalardan doğan kamu alacaklarının yapılandırma kapsamına alınmış olması bu cezaların onaylanmış kişi statü belgesi ile Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası başvurularında dikkate alınmaması için sebep teşkil etmediği ifade edilmiştir.

Ancak, Gümrük Kanunu 244 üncü maddesinde uzlaşma müessesesi anlatılırken maddenin 2019 yılında değişmeden önceki halini incelediğimizde ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığın tarafından 27.08.2011 tarihli / 28038 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan GÜMRÜK UZLAŞMA YÖNETMELİĞİ 4 üncü maddesini incelediğimizde şunları görüyoruz. "**Yükümlünün söz konusu eksiklik veya aykırılıkların Kanun hükümlerine yeterince nüfuz edememekten veya Kanun hükümlerini yanlış yorumlamaktan kaynaklandığı veya İhtilaf konusu olayda yargı kararları ile idarenin görüş farklılığının olduğu**" durumlarda uzlaşma talep edilebileceği hüküm altına alınmıştır. Hatta aynı maddenin devamında;

"**Yükümlü tarafından yapılan beyanın;**

- İlgili gümrük idaresi tarafından kontrolü,
- İkinci muayeneye yetkili görevliler tarafından kontrolü,
- İkincil kontrol,
- Sonradan kontrol,
- Ertelenmiş kontrol, (01.09.2012 tarih ve 28398 sayılı R.G. ile eklenmiştir)

kapsamında denetlenmesi sonucu ek tahakkuku yapılarak yükümlüye tebliğ edilen gümrük vergi alacakları ile kesilen ve muhatabına tebliğ edilen para cezalarının tümü uzlaşma kapsamındadır" denilmektedir.

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

Yürürlükte bulunan ve yukarıda açıklanan meri mevzuattan görüldüğü üzere uzlaşma kapsamındaki sonuçlanmış işlemlerde idarenin veya yükümlünün haklı veya haksız olduğu sonucu önem taşımamaktadır. Uzlaşma müessesinin kurulmasında asıl amaç kimin haklı olup olmadığından ziyade hem gümrük idarelerinde hem de mahkemelerde konunun daha fazla zaman, emek israfına sebep olmadan ve mesaiye tabi tutulmadan taraflar için alacak tutarı ile ilgili bir uzlaşmaya varılması yoluyla ilgili ek tahakkuk ve ceza kararlarının kapatılmasıdır. Bu açıklamadan da anlaşıldığı üzere uzlaşma gerçekleştiği andan itibaren uzlaşmaya konu işlemlerin mevzuat ihlali sonucunda oluşup oluşmadığının bir önemi kalmamaktadır. Bu nedenledir ki OKSB ve YYS kapsamındaki mevzuat ihlalleri kriterleri bağlamında dikkate alınmamaktadır. Aynı şekilde kendini ihbar işlemlerinde de bir mevzuat ihlali mevcut olmasına rağmen sadece dürüst bir yükümlü olmanın getirdiği ödül olarak alacak tutarı ile ilgili indirim söz konusu olmakta ve OKSB ile YYS kapsamındaki mevzuat ihlalleri kriterleri bağlamında yine dikkate alınmamaktadır.

Yukarıda bahsedilen iki durum da, mevcut kriter muafiyetlerine de hanel getirebilir olduğu halde tıpkı ticari hayatın olağan akışına uygun olarak ve yapılandırmanın temel mantığının da hedeflediği gibi; **kamuya ait vergi ve diğer alacaklar anlamında hem yargı hem de idare üzerinde bulunan işlerin yoğunluğu nedeniyle mükellefler ile devlet arasında ihtilafli hale dönüşen ya da dönüşebilecek kamuya ait alacaklarının vergi yargısından geçirilerek çözülmesinin uzun zaman alması gibi teknik nedenlerinde dikkate alınarak bir uzlaşmaya varılması yöntemiyle çözülmesi olarak kabul edilmektedir.** Aksine bir yorumlama yapmak yapılandırma kanunlarının çıkış amacına (tahsilat) uymayacağı gibi özel sektörün karşısında çok güçlü olan ve kamu erkini elinde bulunduran idarinin hatalarından veya yargı kararlarında ortaya çıkabilecek hatalardan kaynaklanan çeşitli adaletsizlikleri ortadan kaldırmak amacına da aykırı olacaktır. Hatta OKSB ve YYS belgesi sahibi firmaların özellikle gümrük idarelerindeki basitleştirilmiş işlemlerden yararlanma haklarından mahrum kalmamak için yapılandırma yapmaktan imtina etmelerine sebep olabilecek başka bir haksızlığın ortaya çıkmasına sebep olabilecektir.

Gerek uzlaşmada bekleyen cezalar ve alacaklar, gerek itiraz aşamasında olan kesinleşmemiş alacaklar ve bu alacaklara ilişkin cezalar, gerek 7326 Sayılı Yasa kapsamında kendiliğinden yapılacak beyanlar sonrasında oluşacak alacaklar ve bu alacaklara ilişkin cezalar, gerekse kesinleşmiş alacaklar ve bu alacaklara ilişkin cezalar için yapılandırma gerçekleştirildiğinde bu cezaların, mükelleflerin YYS/OKSB başvurularının değerlendirilmesinde olumsuz bir etkiye sahip olmaması açısından söz konusu YYS/OKSB firmaları bu ünvanları alırken Makamlarınızca belli kriterlere göre değerlendirilerek incelendiği, güvenilirlikleri önceden test edildiği itibarlı firmalar olmaları düşünüldüğünde verilen hakların kaybedilmemesi açısından konunun Makamlarınızca tekrar değerlendirilmesinin yerinde olacağı hususunu bilgilerinize arz ederim.

Serdar KESKİN
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.